

**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Att leda grupper och gruppaktiviteter inom hälso- och sjukvården, 15 hp

Psycho-Educational Groups and Group Counselling in Health Care, 15 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2011.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT11 , HT14 , HT15 , HT16 , HT20 , HT22

Kurskod	2QA199
Kursens benämning	Att leda grupper och gruppaktiviteter inom hälso- och sjukvården
Hp	15 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Övriga ämnen
Nivå	Avancerad nivå, kursens fördjupning kan inte klassificeras
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle
Medverkande institutioner	• Institutionen för lärande, informatik, management och etik
Beslutande organ	Styrelsen för utbildning
Datum för fastställande	2010-12-22
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2011

Särskild behörighet

Minst 120 hp inom vilka det ska ingå en yrkes- eller kandidatexamen inom hälso- och sjukvård eller socionomexamen. Dessutom krävs kunskaper i svenska och engelska motsvarande Svenska B och Engelska A (med lägst betyget Godkänd).

Mål

Kursen syftar till att öka kursdeltagarnas förmåga att leda olika typer av gruppbehandlingar och gruppaktiviteter inom hälso- och sjukvården, kommunal verksamhet och företagshälsovård. Efter genomgången kurs ska deltagarna kunna förstå och bedöma gruppdynamik och gruppprocesser samt praktiskt tillämpa gruppterapeutiska framgångsfaktorer. Kursen ska även ge en ökad förståelse för och erfarenhet av interprofessionell samverkan vid gruppleaderskap. Efter genomgången kurs ska kursdeltagarna: - Kunna planera, genomföra och utvärdera gruppbehandling/gruppaktivitet utifrån en bestämd grupp eller deltagares behov och den egna yrkesprofessionens kompetens samt anpassa den till organisatoriska förutsättningar. - Kunna redogöra för och tillämpa gruppterapeutiska framgångsfaktorer med utgångspunkt i befintlig evidens och beprövad erfarenhet. - Kunna redogöra för hindrande och

underlättande faktorer för kommunikation i gruppen samt tillvarata gruppens inneboende kreativitet och dialog gruppdeltagarna emellan. - Kunna reflektera över hur det egna ledarskapet påverkar gruppens arbete/utveckling. - Kunna dokumentera, analysera och teoretisk förankra gruppens betydelse för gruppdeltagarnas känsla av kompetens och upplevelse av hälsa. - Kunna motivera för och visar förmåga till interprofessionell samverkan vid gruppbehandling. - Kunna reflektera över sitt eget lärande och sina möjligheter och begränsningar i behandlingssituationen samt behov av att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Innehåll

Kursen behandlar: Moment 1 Grundläggande kunskaper i gruppbehandling, 7,5 hp (General principals and practice of group interventions) Gruppdynamik och grupprocesser i samtalsgrupper, aktivitetsgrupper såväl som i rörelsegrupper eller andra konstnärliga behandlingsgrupper Gruppledarens roll med särskilt fokus på rollfördelning vid interprofessionell samverkan och delat gruppleaderskap Gruppeterapeutiska faktorer, såsom grupplärande och gruppallians Gruppens terapeutiska effekter samt gränsdragning mellan psykoedukation i grupp och grupppsykoterapi Empowerment och förändringsprocesser Genus och kulturella aspekters påverkan på gruppdynamik och grupprocesser Orientering om aktuell forskning inom gruppbehandling, metoder för kvalitetssäkring och kliniska utvärderingsinstrument Moment 2 Handledning på gruppleaderskap, 7,5 hp (Practical skills and competencies in group leadership) Aktivt deltagande i reflektionsgrupp Handledning på att leda en gruppbehandling/gruppaktivitet, företrädesvis på sin egen arbetsplats inom vården, kommunal verksamhet eller företagshälsovård

Grundläggande kunskaper i gruppbehandling, 7.5 hp

Betygsskala: GU

Moment 1 innehåller:

- Gruppdynamik och grupprocesser i samtalsgrupper, aktivitetsgrupper såväl som i rörelsegrupper eller andra konstnärliga behandlingsgrupper.
- Gruppledarens roll med särskilt fokus på rollfördelning vid interprofessionell samverkan och delat gruppleaderskap.
- Gruppeterapeutiska faktorer, såsom grupplärande och gruppallians.
- Gruppens terapeutiska effekter samt gränsdragning mellan psykoedukation i grupp och grupppsykoterapi.
- Empowerment och förändringsprocesser.
- Genus och kulturella aspekters påverkan på gruppdynamik och grupprocesser.
- Orientering om aktuell forskning inom gruppbehandling, metoder för kvalitetssäkring och kliniska utvärderingsinstrument.

Handledning på gruppleaderskap, 7.5 hp

Betygsskala: GU

Moment 2 innehåller:

- Handledning på att leda en gruppbehandling/gruppaktivitet, vilket kan ske på den egna arbetsplatsen inom vården, kommunal verksamhet eller företagshälsovård.
- Deltagande i reflektionsgrupp. I reflektionsgruppen får studenten erfarenhet av att själv vara gruppmedlem med möjlighet att uppmärksamma och reflektera över reflektionsgruppens processer och utveckling av den egna gruppleadersrollen. Deltagandet ger även erfarenhet av hur en gruppleader kan förhålla sig i olika situationer (modellinläring) och möjlighet att, med andra i kursen, dela erfarenheter och upplevelser kring utbildningen t.ex. om strukturer som hindrar eller främjar lärandet.

Arbetsformer

Föreläsningar, seminarier och litteraturstudier såväl som obligatoriskt deltagande i reflektionsgrupp och handledning på att leda en grupp, t.ex. aktivitetsgrupp, behandlingsgrupp, samtalsgrupp, patientundervisning i grupp, stödgrupp för anhöriga eller självhjälpgrupp. Studenten ska leda en grupp/gruppaktivitet på ca 8-10 gånger, företrädesvis på studentens ordinarie arbetsplats om möjligt. Interprofessionell samverkan och delat gruppleaderskap förordas. Handledning sker i tvärprofessionella grupper om 4-5 deltagare. Stor vikt läggs vid interprofessionellt och upplevelsebaserat lärande och aktivt kunskapssökande. Vid enstaka kursmoment kommer den webbaserade lärplattformen PingPong att användas.

Examination

Moment 1 1) Individuell skriftligt fördjupningsarbete på valfritt tema där kurslitteraturen integreras med reflektioner kring egna erfarenheter under kursen. Peer review och interaktiv diskussion på lärplattformen PingPong tillämpas. 2) Skriftlig rapport och processbeskrivning av den genomförda gruppbehandlingen. Vid bedömning av rapporten läggs vikt vid reflektioner kring det egna gruppleaderskapet och motivation för interprofessionell samverkan samt en teoretisk förankring i den aktuella kursens litteratur såväl som i den egna yrkesprofessionens kunskapsområde. Rapporten kan skrivas i grupper om två men diskuteras och försvaras enskilt vid ett muntligt seminarium. Moment 2 3) Kunskaper, färdigheter och förhållningssätt bedöms fortlöpande i samband med handledningen på genomförandet av gruppbehandlingen. För att få godkänt på kursen krävs det dessutom obligatoriskt närvaro (80%) och aktivt deltagande i reflektionsgrupp och handledningsgrupp. Vid frånvaro av obligatoriska moment ankommer det på kursdeltagaren att tillsammans med kursansvarig/handledare diskutera eventuella ersättningsuppgifter. Begränsning av antal provtillfällen: Student som ej är godkänd efter ordinarie provtillfälle har rätt att genomgå förnyad tentamen högst sex gånger. Student som underkänns på momentet att leda en gruppbehandling/gruppaktivitet under handledning kan examineras på detta moment högst en ytterligare gång.

Övergångsbestämmelser

Examination kommer att tillhandahållas under två år efter en eventuell nedläggning av kursen alternativt vid ny kursplan. Examination kan ske enligt tidigare litteraturlista under en tid av två år efter den tidpunkt då en förnyelse av litteraturlistan gjorts.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering genomförs enligt de riktlinjer som är fastställda av Styrelsen för utbildning. Under kursen uppmanas deltagarna att lämna synpunkter på kursens innehåll och upplägg. Undervisningsspråk är svenska.

Litteratur och övriga läromedel

Artiklar och ytterligare litteratur kan tillkomma utifrån föreläsares anvisningar.

Bieling, Peter J.; McCabe, Randi E.; Antony, Martin M

Kognitiv beteendeterapi i grupp

Zetterström, Gun

1. uppl. : Stockholm : Liber, 2008 - 478 s.

ISBN:91-47-08438-3 LIBRIS-ID:10672289

URL: [Omslagsbild](#)

Kap 1-6 (s 1-137)

[Sök i biblioteket](#)

Brown, Nina W.

Psychoeducational groups : process and practice

2nd ed. : New York, NY : Brunner-Routledge, 2003 - 263 s.

ISBN:0-415-94602-6 (pbk. : alk. paper) LIBRIS-ID:8936309

[Sök i biblioteket](#)

Sandahl, Christer

Gruppens terapeutiska potential

LIBRIS-ID:11257081

Ingår i:

Holmqvist, Rolf; Philips (red.), Björn

Vad är verksamt i psykoterapi

Liber, 2008 - 256 s.

ISBN:91-47-08441-3 LIBRIS-ID:10921753

URL: <http://www.liber.se/productimage/large/4708441o.jpg>
s 99-117

[Sök i biblioteket](#)

Sandahl, C; Lindgren, A

Focused Group Therapy : An Integrative Approach

2006 Ingår i:

Journal of Contemporary Psychotherapy

[S.l.] : Kluwer Journals Online,

LIBRIS-ID:8856415

URL: <http://www.kluweronline.com/issn/0022-0116/contentsz> Tillgänglig för användare inom Uppsala universitet
(2006) s. 113-119

Wheelan, Susan A.

Att skapa effektiva team : en handledning för ledare och medlemmar

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2010 - 170 s.

ISBN:91-44-05491-2 LIBRIS-ID:11721547

Kap 1-3, ca 45 sidor

[Sök i biblioteket](#)

Whitaker, Dorothy Stock

Using groups to help people

2nd ed. : Hove : Routledge, 2001. - xvi, 363 p.

LIBRIS-ID:10159338

URL: [Online access for BTH](#)

Widlund, Inge

Den analytiska gruppen : gruppanalys i teori och praktik

1. e-boksutg. : Stockholm : Natur och kultur :b [eLib [distributör]], 2003

ISBN:91-27-09421-9 (korr.)z 91-27-09421-0 LIBRIS-ID:9529419

URL: http://www.elib.se/library/ebook_detail.asp?id=9127094210&id_type=ISBN&lib=Lz Omslag och förlagets beskrivning

Valda delar, ca 30 sidor

[Sök i biblioteket](#)

Fördjupningslitteratur

Litteratur som kan vara av intresse beroende på yrkesprofession alternativt fördjupningsarbete/inriktning på gruppbehandling i klinik.

Cole, Marilyn B.

Group dynamics in occupational therapy : the theoretical basis and practice application of group intervention

3. ed. : Thorofare, NJ : Slack, cop. 2005 - 417 s.

ISBN:1-55642-687-9 (alk. paper) LIBRIS-ID:9724656

[Sök i biblioteket](#)

McCluskey, Una

To be met as a person : the dynamics of attachment in professional encounters

London : Karnac Books, 2005. - xx, 268 p.

ISBN:978-1-85575-326-6 (pbk.) LIBRIS-ID:12030983

[Sök i biblioteket](#)

Skapande och kroppsbaserade komplementära terapier

Englund, Birgitta

Lund : Studentlitteratur, 2004 - 225 s.

ISBN:91-44-03443-1 LIBRIS-ID:9682648

[Sök i biblioteket](#)